Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 95. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СВОБОДА, СУБОТА, 22-го ТРАВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, MAY 22, 1982 No. 95. VOL. LXXXIX.

В ПОНЕДІЛОК У РОЧЕСТЕРІ ПОЧИНАЄТЬСЯ 30-та КОНВЕНЦІЯ УНСОЮЗУ; 406 ДЕЛЕҐАТІВ ТА ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ БРАТИМУТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ В НАРАДАХ І РІШЕННЯХ КОНВЕНЦІЇ; ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ ВІТАТИМЕ КОНВЕНЦІЮ

Головний Уряд УНСоюзу 1978-1982. Сидять (зліва): головний організатор Василь Оріховський, головний касир Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, головний директор УНС в Канаді сен. Павло Юзик, заступник гол. предсідника Мирон Куропась, головний предсідник Іван Флис, заступниця гол. предсідника Марія Душник і головні контролери: Богдан Футей, Іван Геврик, Іван Телюк, Богдан Гнатюк і о. митрат Степан Біляк. Стоять головні радні (зліва): Роман Куропась, Мирослав Кальба, Микола Хоманчук, Михайло Сорока, Тарас Шмаґала, Анатолій Дорошенко, Галина Олек, Василь Дідюк, Анна Гарас, Євген Репета, Аскольд Лозинський, Андрій Джула і Текля Мороз.

Рочестер, Н.Й. — В понеділок, 24-го травня ц.р., тут у готелі Голлідей Інн-Дженесі Плаза, при 120 Мейн вулиці, розпічнеться 30-та з черги звичайна Конвенція Українського Народного Союзу з участю 406 делеґатів дійсних і почесних членів Головного Уряду, головного редактора „Свободи", гостей і представників організацій. Офіційним репрезентантом федерального Уряду на Конвенції буде віцепрезидент Джордж Буш, який у п'ятницю, 28-го травня виголосить привітальне слово до делеґатів.

Місто Рочестер пишається тим, що воно є господарем 30-ої Конвенції УНС і управа міста докладе усіх старань, щоб уприємнити перебування в цьому місті квітів і зелені делеґатам і гостям, які прибудуть до Рочестеру з різних кінців З'єднаних Стейтів Америки і Канади. Посадником міста під теперішню пору є Томас П.Раєн.

Формальне відкриття Конвенції відбудеться в понеділок, 24-го травня о год. 9-ій рано у великій конференційній залі готелю.

Напередодні Конвенції, в неділю, 23-го травня відбудеться тут о год. 6:30 вечора, великий концерт, у якому виступлять місцеві і запрошені мистецькі сили. Крім цього під час Конвенції з привітами виступатимуть численні українські і американські громадські діячі та представники етнічних груп. Делеґати матимуть теж нагоду оглянути українську православну (соборноправну) церкву св. Миколая, церкву УАПЦ св. Покрови та українські католицькі церкви св. Йосафата та Богоявлення Господнього. Зацікавлені можуть оглянути також Український Дім і Український Народний Дім чи Дім церкви св. Миколая. Увечері в неділю відбуватимуться фаєрверки на закінчення бузкового фестивалю. Союз Українок Америки зокрема запрошує жінок-делеґаток на Конвенції прибути в понеділок 24-го травня вечером до залі при церкві св. Йосафата на спеціяльну зустріч. Таку ж зустріч влаштовують також в цій залі рочестерський Відділ Братства Першої Української Дивізії УНА, на яку запрошує зокрема побратимів зброї усіх військових частин. Варті уваги також такі великі і відомі в ЗСА підприємства, як Кодак і Зірокс.

У четвер, 27-го травня у великій бенкетовій залі відбудеться бенкет, у якому, крім делеґатів братиме участь також громадянство. Головну промову на бенкеті виголосить проф. д-р Омелян Пріцак, а функцію майстера церемонії виконуватиме д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНС. З короткими привітами виступлять також офіційні представники міста.

В тижні перед Конвенцією радили різні Конвенційні комісії, зокрема статутова щоб належно приготовити проєкти евентуальних змін до статуту УНС, метою яких є ще більше покращати функціональність праці цієї великої громадсько-забезпеченевої установи українців у вільному світі.

ЕКЗЕКУТИВНІ УРЯДОВЦІ УНС І УБС ВІДБУЛИ НАРАДИ

Джерзі Ситі,, Н.Дж. — Члени Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу гостили тут, в Головній Канцелярії, в понеділок, 10-го травня, шестичленну делеґацію Виконавчого Комітету Українського Братського Союзу та в довших нарадах обговорили деякі аспекти плянованої злуки цих двох союзів.

Як уже інформовано, питання злуки обговорюватиметься на конвенціях УНСоюзу і УБСоюзу, тому в цих останніх перед конвенціями нарадах заторкнено ще ряд різних подробиць.

УБС на нарадах заступали: Іван Олекс ин, голова; Степан Віхар, перший заступник голови; ред. Ярослав Пронько, другий заступник голови; д-р Роман Ричок, головний секретар; Едвард Попіль, фінансовий секретар-касир; і Йосиф Харина, заступник фінансового секретаря-касира.

З боку УНС в нарадах взяли участь затруднені в Головній Канцелярії екзекутивні урядовці: головний предсідник д-р Іван Флис, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук і головний організатор Василь Оріховський.

Учасники спільних нарад

Мґр Іван Геврик очолив Відділ БУК

Вінніпеґ, Ман. — Тут, 4-го квітня цього року, відбулися річні Загальні збори Братства Українців Католиків при катедральному храмі свв. Володимира й Ольги у Вінніпеґу, на яких головою Братства було обрано головного контролера УНС мґра Івана Геврика.

Збори відкрив голова інж. А. Качор і попросив о. Р. Музичку перевести молитву. Предсідником Загальних зборів був мґр І.Геврик, секретарем — Григорій Дмитришин.

Звіти з діяльности за управу склали інж. А.Качор і М. Депутат; за Контрольну комісію звітував С. Рогатинський.

Члени Управи БУК у більшості є членами управи парафії, деякі є членами Батьківського комітету „Рідної Школи" при Катедрі. Замітним є, що члени БУК опікуються клюбом старших при парафії, беруть участь в управі місцевого Комітету Українців Канади та в Архиепархіяльній Управі БУК.

Мґр Іван Геврик

До нової Управи БУК, очоленої тепер мґром І. Гевриком, були вибрані ще: І. Рудяк і Г. Дмитришин — заступниками голови; д-р Ю. Чубатий — секретар; М. Депутат — скарбник; С. Демчишак, С. Ілиняк, С. Ямнюк і П. Білас — члени Управи. Контрольна комісія: І. Нестор, С. Рогатинський і П. Максимів. На внесок Л.Процака за піддержкою голови зборів обрано інж. А. Качора почесним головою за його довголітню працю на пості голови.

Намічено плян праці на діловий 1982-1983 рік. По короткій дискусії голова мґр І. Геврик подякував учасникам за ділову дискусію і висловив віру, що присутні допоможуть йому в праці. Молитвою закінчено Загальні збори.

(Закінґення на стор. 3)

Відбулися Загальні збори Округи УНС Нової Англії

Гартфорд, Конн. (Т.Мельник). — Тут в неділю, 25-го квітня ц.р., відбулися Загальні збори Округи Нової Англії, які мали на порядку нарад вибір нової управи та інші важливі союзові справи.

Збори відкрив голова Округи д-р Михайло Снігурович хвилиною мовчанки для вшанування членів УНС, померлих у минулій каденції. Він привітав всіх присутніх представників відділів і гостей, головного організатора Василя Оріховського та члена Головної Контрольної Комісії УНС проф. Івана Телюка. Дальше ведення нарад перебрала одноголосно обрана президія в складі Осипа Гладуна, голови, та Тимоша Мельника, секретаря. На прохання предсідника і під рясні оплески присутніх місця у президії зайняли також В.Оріховський і проф. І.Телюк, як почесні члени.

Д-р М.Снігурович

Після відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних зборів відбулося звітування уступаючої Управи. Обшир-

(Продовження на ст. 3)

ПОМЕР РОМАН СЛОБОДЯН, ПІОНЕР АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ, ДОВГОЛІТНІЙ КАСИР УНС

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Роман Слободян, один з найстарших і найбільш заслужених піонерів Американської України, довголітній „залізний" головний касир Українського Народного Союзу, помер у четвер, 20-го травня 1982, в домі свого сина Григорія в місцевості Статсбирґ, біля Покіпсі, Н.Й., — інформує Головний Екзекутивний Комітет УНС. Згідно з повідомленням дочки Покійного, Галини Сидорович, Покійний до останньої хвилини свого життя був при повній свідомості та виявив велике зацікавлення подіями в українській громаді, зокрема в УНСоюзі, у зв'язку з його 30-ою Конвенцією. Помер в год. 9-ій вечора на 92-му році життя.

В п'ятницю, 21-го травня, тлінні останки Покійного були перевезені до похоронного заведення Кровіцкі-МекКрекен при 21-24 Іст Ст. Джордж аве. вЛіндені, Ню Джерзі, де в п'ятницю, 21-го травня, о годині 7:15 вечора була відправлена Панахида. Похорон відбудеться в суботу, 22-го травня о год. 9:30 рано з української католицької церкви св. Володимира в Елизабеті, Н.Дж. на місцевий Вічнозелений (Еверґрін), цвинтар, де вже спочиває його дружина, в сусідстві могили колишнього довголітнього головного редактора „Свободи" св.п. д-ра Луки Мишуги, з яким вони довгі роки дружили і найтісніше співпрацювали в УНСоюзі та в громаді.

Св. п. Роман Слободян осиротив дочку Галину з мужем Мироном Сидоровичем та синів Данила з дружиною Анною і дочками Оленкою і Ромою, і Григорія з дружиною Анною, в домі яких помер.

Св. п. Роман Слободян народився в селі Настасів, біля Тернополя в Західній Україні, 17-го жовтня 1889 року, де здобув початкову освіту. Середню освіту почав в гімназії в Тернополі. До Америки приїхав юнаком у 1909 році і вже того самого року вписався в члени УНСоюзу та став одним із найбільш активних його діячів, рішально впливаючи на його розвиток, як і на організацію та освідомлення всієї американсько-української громади. Зокрема визначався жертвенністю на народні цілі. За його активність і заслуги для УНС і громади 14-та Конвенція УНС, яка відбулася в Гаррисбурґу, Па., в жовтні 1917 року, обрала його на головного радного, а черґова 15-та Конвенція, що відбулася у Філядельфії в 1920 році, вже обрала його на члена Голового Екзекутивного Комітету на пост головного фінансового секретаря, який в 1933 році злучено з постом головного касира, важкі і відповідальні обов'язки якого св. п. Роман Слободян виконував аж до свого відходу на емеритуру в 1966 році, після повних 40 років праці на пості головного екзекутивного урядовця УНС.

Св. п. Роман Слободян

Зі смертю св. п. Романа Слободяна Український Народний Союз та вся українсько-американська громада втратила одного із найбільш заслужених своїх провідних діячів-піонерів, які мали рішальний вплив на їх розвиток протягом одого півсторіччя. Вони на завжди збережуть вдячну пам'ять про нього.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ ІРАКУ ПОВІДОМИЛО що іракські військові частини розвинули проти Ірану широкозакроєну і успішну офензиву, знову відібрали портове місто Горрамшир, захопили в полон кілька сотень іранських вояків, багато зброї, амуніції й іншого військового матеріялу та знищили 18 танків. Очевидно, уряд аятолли Хомейні категорично заперечив іракські інформації, кажучи, що після кількагодинного бою іранських військ, „ворожі заміри були відбиті". Комунікат з Баґдаду натомість говорить, що офензива іракських частин була така сильна і блискавична, що вона нанесла великої шкоди противникові. Головну ролю в офензиві сповняло летунство, а зокрема приспосіблені до фронтових операцій гелікоптери.

ПЕРЕГОВОРИ В ОН НЕ УВІНЧАЛИСЬ УСПІХОМ

БРИТАНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ

Ню Йорк, Н. Й. — Шеститижневі переговори на форумі Об'єднаних Націй з участю генерального секретаря ОН Гавіє Переза де Куеяра не принесли жадних позитивних успіхів і тому обидві ворогуючі сторони, тобто Велика Британія і Арґентина, посилено приготовляються до війни. Перез де Куеяр заявив на пресовій конференції, що „ані Британія, ані Арґентина не прийняли моїх ідей для полагодження конфлікту за Фальклbackендські острови і тому я припинив дальші переговори".

В Лондоні прем'єр-міністер Великої Британії Марґарет Тачер заявила у парляменті що метою Арґентини було і є залишити за собою право контролі Фальклbackндських островів. Тачер підкреслила, що у випадку коли б Британія була прийняла пропозиції Буенос Айресу, Арґентина була б здобула перевагу в політичній і військовій ділянках. Наприклад, Арґентина домагалася, щоб британці відтягнули свої війська з острова Південна Джорджія, забрали свою воєнну фльоту, передали адміністрування островами Об'єднаним Націям, дозволили на вільне поселення арґентинців тощо. У зв'язку з цим Британія, на думку Тачер, не мала іншого виходу як відкинути пропозиції Арґентини.

Зараз після того так званий „воєнний кабінет", який був покликаний прем'єр-міністром М. Тачер на початку конфлікту за Фальклbackндські острови, наказав перебуваючій в південному Атлантику королівській фльоті Великої Британії і всім збройним силам, розвинуи ступневі воєнні дії проти арґентинських збройних сил.

Арґентина натомість, як це звичайно буває коли при уряді є військова хунта, нахваляється „кривавою відплатою", а міністер закордонних справ тієї країни, Ніканор Коста Мендез, обвинуватив Британію в „колоніялізмі", „брутальності" тощо. У 60-хвилинній пресовій конференції Мендез заявив, що Арґентина „буде боротися за мир і справедливість".

Згідно з британськими інформаціями на островах перебуває приблизно 10,000 арґентинських вояків і велика кількість різнородої зброї і 1,800 осіб цивільного населення, переважно британців. Головнокомандуючий британськими збройними силами в цьому районі, адмірал Джан Вудвард, заявив, що англійська фльота влаштує таке залізне кільце кругом островів, що арґентинські вояки будуть змушені піддатися, або „задуситися у власному соусі".

Б. Ґреґем оправдується

Ню Йорк, Н.Й. — Виступаючи на пресовій конференції в нюйоркському Гілтон готелі, відомий євангелицький проповідник Биллі Ґреґем, який тількищо нповернувся з Москви де він брав участь у так званій мировій конференції, оправдувався перед численними кореспондентами, які виповнили конференційну залю готелю. Він обстоював свою ранішу думку про існування свободи віровизнання в Совєтському Союзі, але „це не значить, що росіяни користуються цією свободою релігії". — заявив Ґреґем.

Відповідаючи на численні запити журналістів, проповідник ще й ще раз заявив, що в СССР все таки є більше свободи релігії, як він цього сподівався ще перед поїздкою до тієї комуністичної країни. Одинокою помилкою він уважає свою цитату з Біблії про послух кожній владі, бо вона, мовляв, „подходить від Бога". „Сьогодні, якщоб мені прийшлося ще раз виступити на такому форумі, я правдоподібно не користувався б цією цитатою", - заявив Ґреґем кореспондентам.

У зв'язку з приїздом Ґреґема до Ню Йорку Жидівська ліґа оборони влаштувала протест проти його заяви в Москві і окупувала цілий поверх, що його займає Крайова Рада Церков, яка сильно підтримує Ґреґема. Демонстрантів поліція усувала силою і під час суматохи були поранені шість поліціянтів і декілька демонстрантів.

На зустрічі був також присутній жидівський рабін Марк Танненбавн, який заявив, що не зважаючи на деякі „неточні" заяви Ґреґема, він все одно вважає його найближчим приятелем жидівських спільнот.

Єпископ В.Тріфа програв справу у Найвищому Суді

Вашінгтон. — Найвищий Суд З'єднаних Стейтів Америки відмовився поновити американське громадянство для Валеріяна Тріфи, єпископа Румунської Православної Церкви в Північній Америці.

Без жадних коментарів Найвищий Суд залишив в силі раніше зареєстровану судову справу, на підставі якої єпископ В. Тріфа, голова 35,000-ої Румунської Православної Церкви в Північній Америці, добровільно зрікся громадянства ЗСА два роки тому, коли стало відомо, що прокуратура може відібрати йому це громадянство після судової розправи за кривоприсягу при одержуванні громадянства.

Як відомо, єпископові В. Тріфі закидали співробітництво з нацистами під час Другої світової війни і участь у винищуванні цивільного жидівського населення в окупованому німцями Букарешті в 1941 році.

Очевидно, рішення Найвищого Суду відкриває тепер можливість для Департаменту справедливости депортувати єпископа Тріфу до іншої країни, але речник цього Департаменту відмовився від коментарів в цій справі.

ВЕСНЯНА ВОЯЦЬКА ЗАБАВА

Пассейк, Н.Дж. — Об'єднання бувших вояків Української Національної Армії влаштовує тут в суботу, 22-го травня ц.р., о год. 9-ій вечора, в залі Української Централі, при 240 Говп авеню, весняму вояцьку забаву. Гратиме оркестра „Дніпро" Левка Строцького; Буфет в заряді пань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N J 07303

Гинуть українці за імперію...

Затяжна криза з американськими „закладниками" в столиці Ірану Теграні, — вбивство єгипетського президента Анвара Садата, — економічні турботи в Америці й більшості західньоевропейських країн, врешті нісенітна англійсько-аргентинська війна за Фалькляндські острови, ці і їм подібні події відсунули в тінь совєтську збройну окупацію Афганістану і все те, що з нею пов'язане. Забулося вже, що колишній президент Джіммі Картер у протесті проти вмаршу совєтських військ до Афганістану проголосив був бойкот Олімпійських ігрищ у Москві. Забулося, що Об'єднані Нації й ввесь західній світ поставилися до того совєтського міжнародного злочину з каригідною байдужістю, не перевівши ніяких реальних санкцій супроти Совєтського Союзу та насправді, у реальній дійсності, погодившись на те чергове совєтське знасилування міжнародного права, — обмежившись щонайвище до словесних протестів.

Тим часом совєтська окупація Афганістану, переведена в грудні 1979 року, продовжується і коштує афганському народові, але й також совєтському окупантові, десятки тисяч жертв, неохоплених ніякою статистикою, і сотні мільйонів долярів. Вже тоді, наприкінці 1979 року, були передбачливі міжнародні спостерігачі, які заповідали, що окупація Афганістану коштуватиме Москві стільки жертв і гроша, що ледве чи вона їй виплатиться. Але Москва зліквідувала комуністичний таки афганський уряд Гафізулла Аміна і самого того комуністичного союзника розстріляла, бо він видався занадто непевний й м'який. На його місце поставила ще більш слухняного і супроти власних земляків не-комуністів безоглядного Бабрака Кармаля, який проте також не всилі приборкати афганський рух спротиву проти совєтського наїзника і зліквідувати протисовєтську й протикомуністичну партизанку, яка перетворила ту совєтську імперіялістичну авантюру в „афганський В'єтнам".

Нас, українців, може й не дуже ця справа цікавила б, як би не те, що там, ген далеко в Азії гинуть також українці — будучи безвольним і безсильним знаряддям совєтської імперської політики. Це вже така історична трагедія України, що її сини вигибали задля поширення кордонів російської імперії та задля її скріплення. Тисячі українських людей вигинули ще за Петра Першого, який вимагав від гетьмана Мазепи присилання щораз нових українських полків, які гинули не тільки у боях, але й при будові шляхів і каналів. Це давня вже традиційна політика Москви, що вона висилає полки, де багато українців, на Далекий Схід чи до таких країн, як Афганістан, а латишів, киргизів, бурятів і різноплемінних мусулманів висилає, як окупаційні ґарнізони до Чехо-Словаччини. Пригадку цієї правди знаходимо у квітневому числі канадського журналу „Мек Лінс", в якому його кореспондент Дейвид Клайн оповідає про свою розмову з деякими совєтськими вояками, що їх взяли в полон протисовєтські партизани.

Є там у двох місцях згадка про Україну. Один з таких совєтських полонених, Александер Петрович Сідельніков, походив із Запоріжжя в Україні, — але прізвище вказує на московський рід. Зате 19-тирічний Валерій Руденко — це напевне українець. На його український рід вказує теж його вороже супроти совєтської окупації Афганістану становище. Мовляв — він та інші, переслухувані канадським кореспондентом совєтські полонені, стверджували, що коли їх висилали до Афганістану, то казали їм, що вони будуть воювати проти американців, проти китайців, проти єгипетських і пакистанських платних наємників. Коли ж вони побачили, що їм кажуть стріляти до афганців і винищувати цілі афганські села разом із жінками і дітьми, то вони почали запитувати себе: „Навіщо ми тут сидимо і навіщо вся ця війна?" І канадський кореспондент твердить, що хоча нема уже тепер того загального всенародного протисовєтського ентузіязму боротьби, який існував тому дватри роки, бо три роки жорстокого винищування мусили послабити силу спротиву, проте водночас заламалась також мораль совєтського війська, яке тримає під збройною окупацією ту афганську країну.

На превеликий жаль, немає у нас, у вільній українській громаді, ніякого такого чинника, який зайнявся би протестаційною акцією проти такого рафінованого способу винищування українців, як висилання їх в совєтських військових уніформах на завойовування чужинецьких країн в ім'я інтересів совєтської імперії. На жаль, немає в нас ніякого політичного чинника, ніякого політичного центру, який бодай призадумався би над цією проблемою. Але є багато фраз і високопарні назви та титули...

Ярослав Падох

ЗА СТОТИСЯЧНИЙ СОЮЗ

(Під увагу делеґатам 30-ої Конвенції УНС)

На передконвенційній нараді делегатів великої Нюйоркської Округи, що відбулася 30-го квітня ц. р., редактор Володимир Левенець закликав майбутніх учасників 30-ої Конвенції Українського Народного Союзу, щоб вони висловлювали свої думки і пляни спрямовані на добро УНСоюзу на сторінках „Свободи", бо тільки тоді вони зможуть ще до Конвенції підготовити їх схвалення Конвенцією. За цією порадою промовляє довголітній конвенційний досвід. Від першого конвенційного дня до останнього бракує часу для скупчення, якого вимагають усі важливіші постанови, а зокрема пляни на майбутнє. А конвенції, як відомо, відбуваються рідко, щочотири роки.

Йдучи за цим закликом й маючи досвід набутий на останніх вісьмох конвенціях я недавно вислав „Свободі" декілька думок щодо культурних справ, а оце піддаю майбутнім учасникам конвенції під розвагу ще й деякі пропозиції у справах організаційних.

Немає сумніву, що останнє десятиріччя не принесло великих успіхів в організаційному секторі УНСоюзу, головним обов'язком якого є збільшування числа членів. Перервався гін до „стотисячного Союзу", який заступила жура за спинення відпливу членів. Є чимало причин цієї тривожної зміни; найважливішими є дві: постійне зменшування нашої національної громади у вільнім світі й брак достосування нашої організаційно-забезпеченевої праці до нових вимог і метод.

Між тими причинами, як між гріхами, є причини „вольні" і „невольні". Цих других нам не оминути. Брак припливу нових українських імігрантів і відчуження значної частини молоді — це загальне явище, якого самому Союзові не змінити. Зате можна застосувати нові методи організаційної праці й ними перемогти шкоду, яку УНСоюзові приносять загальні еміграційні тенденції.

Щоб зрозуміти про що мова треба усвідомити собі, що традиційна народна, непрофесійна основа союзового організаційного апарату, що спирається на виборних секретарях та інших відділових урядовцях, кваліфікаціями яких є, звичайно, громадське вироблення, наставлення і громадський стаж, — є в наш час зовсім невистачальною. Ділянка життєвого забезпечення, як кожна інша царина фінансово-господарського сектора, підлягає постійним змінам і ставить до тих, які її ведуть щораз нові вимоги. Не тільки у фінансових установах життєвого забезпечення, але також не в меншій мірі, в братських установах, таких, як УНСоюз, ці нові вимоги й методи вирішують про їх здібність конкурувати з іншими установами, а то й втриматися при житті. Нові вимоги й методи життєвого забезпечення вимагають у першу чергу професійности. Відомо, що більшість агентів асекураційних компаній мають коледжову освіту. Відомо також, що ці братські забезпеченеві установи, які постійно ростуть, збільшаючи число своїх членів і майна, вже перейшли на професійні основи. Щоб згадати, для прикладу, дві лютеранські братські установи, які перейшли по-мільйонові членів і мають більйони забезпечення. Якщо УНСоюз не скористає з цього досвіду й не переставиться поступово й розважно на, якщо не повну, то бодай частинну, професійність ледве чи навіть найбільша працьовитість як відділових, так головних урядовців, переможе сьогоднішню кризу й введе УНСоюз наново на згаданий вгорі „стотисячний" шлях.

Це виконати тим легше, що перші проби й перший досвід у цім конечнім звороті до професійности вже за нами. Майже двадцять років тому, а саме в році 1963, тоді Екзекутива, зберігаючи ненарушений давній організаційний, громадський лад, ввела новий рід союзових організаційних співробітників, яких в браку кращої назви, називала обласними організаторами. Були це громадяни, розмірно молодого віку, які організаційно — забезпеченевій праці присвячували ввесь свій час. Вони проходили окремі професійні курси й на основі професійних-братських підручників асекурації готувалися до державних іспитів. Їхнім обов'язком було самостійно і при співпраці з відділовими організаторами, не лише приєднувати нових членів, але забезпечувати їх на вищі суми, які, за засадами асекураційного призначення, були потрібними для повного, або бодай задовільного забезпечення членів та їхніх родин. Вони знаходили шлях не тільки до давніх і нових еміґрантів, але й тут народженої молоді, з якою в справі асекурації треба говорити „бизнесовою" мовою.

Ці організатори — професіоналісти почали вводити нову добу в забезпеченевому житті УНСоюзу, в нічому, не порушуючи його ранішого громадського ладу. Перебуваючи постійно в терені у тіснім зв'язку з відділовими секретарями й окружними комітетами УНС, вони не лише самі приєднували багато членів, але спонукували секретарів до жвавішої праці, навчаючи їх забезпеченевого діла, щоб і вони ставали напівпрофесіоналістами. Вже в перших роках ці обласні організатори дуже помітно піднесли число нових членів й, що теж дуже важливе,

(Закінгення на стор. 4)

Іванна Савицька

Муті, чому ти плачеш?

(Прямо з життя)

У суботу, перед Днем Мами, я відвідала Лілю, принесла їй в'язанку конвалій, і ми ґуторили довго в затишку шпитальних котар. У кімнаті поруч лежала безсила Муті, прізвище якої занотували бухгалтерійні книги, вона сама давно забула своє ім'я, і всі її кликали Муті.

Бідна, самітня Муті в пізній своїй п'ятдесятці скидалася радше на старушку, якій втрата дочки вкоротила і молодість, і радість життя, сповнене смутком за дочкою, що пропала підлітком, покинула хату й пішла з волокитами в світ.

З того часу Муті втратила розум, втратила свідомість буття. Вона ніби жива, ніби все розуміє, але не говорить ні слова, закам'яніла зовсім.

— Ось вам квіточки, Муті, жовті, травневі тюльпани, подивіться на них, на їхню свіжу красу.

Муті дивилася своїми сумними очима і на мене, і навіть дивилася на квіти і ледве чутно сприймала весняну радість. І тільки дотик її худенької ручки говорив мені зовсім виразно, що вона відчуває тепло, людське тепло, і усміх весняних квітів.

Я виймила гребінчик, причесала Муті волосся, віддала їй дрібку уваги на День Мами.

По полудні шпитальна сестра розносила пацієнтам листи, і ось, на диво, поклала біленький лист ось тутечки, біля Мутиних рук.

Хвора не торкалась листа. Лице її блідло, робилося крейдяно-прозорим, а очі допитливо чекали якоїсь вістки.

А я читала:

„Дорога мамо. Твою шпитальну адресу я дістала через Червоний Хрест. Сьогодні склала останній медсестерський іспит в доброму Мюнхенському коледжі. Через тиждень лечу до Ню Йорку, щоб сплатити мій довг моїй Найдорожчій Мамі за заподіяну кривду.

З любов'ю, Герта"

Муті здається не розуміла листа, лице не говорило нічого, тільки сльози вузеньким шнурочком спливали по прив'ялім лиці.

—Муті! Чому ти плачеш? Тут треба тішитися — радіти, послухай листа ще раз.

„Дорога Мамо! Твою шпитальну адресу я дістала через червоний Хрест. Сьогодні... —

— Муті, ти чуєш, Герта приїде до Тебе!

Муті схилила голівку, як схиляють прив'ялі тюльпани, яким остогидне життя.

Тут, в шпиталі, перед Святом Мами відігралася ніким не писана драма на сцені щоденного життя, в якій розірвалося серце не від болю, і не від великих страждань, а від такої, здається, зовсім малої дрібнички, — від материного щастя.

Роман Ільницький

ПРОМОВА РЕҐЕНА І УКРАЇНСЬКІ ВИСНОВКИ

Українська преса якось не звернула особливої уваги на останню промову президента Реґена, що її він виголосив 9-го травня ц. р. у коледжі Юріка, в стейті Мишиґен. А тим часом це був один із його важливіших виступів за час урядування у Білому Домі. Реґен говорив про стосунки між Вашінґтоном і Москвою, про озброєння та можливості їх обмежень; він наголошував на тому, що є спільне для Америки і СССР, а замовчував про те, що їх ділить. Він навіть досить оптимістично висловлювався про переговори і про шанси їхнього успіху. Такий тон звернув на себе увагу тому, що ще так дуже недавно у Вашінґтоні вживали іншої мови. Пригадаємо, що Реґен, перебираючи владу в 1981 році, обіцяв американському народові, що переговорів з Москвою не буде так довго, аж поки вона не злагіднить своєї аґресивної політики на Близькому Сході, в Афганістані і в Середній Америці та поки Америка не зрівняється із Совєтським Союзом у технічнім озброєнні. Під знаком такої настанови провадилась американська політика протягом останнього півтора року. За той час дуже багато зроблено на відтинку доповнення американського воєнного арсеналу новими ракетами, кораблями, підводними човнами і навіть ґазами, але (дуже знаменно!) нічого не осягнено в ділянці впливу на закордонну політику Москви. Вона як була, так і залишилася аґресивною; у Польщі придушено робітничий рух, Куба далі експортує комунізм до країн караїбського басейну, московські війська продовжують перебувати в Афганістані і в Анґолі.

Коли так, то постає питання: а чому ж тоді Реґен не продовжує своєї політики конфронтації, а старається звернути її на шлях переговорів?

На це питання, звичайно, відповідають так, що обидві надпотуги не можуть ізолюватися одна від одної, бо це загрожує атомовою війною; кажуть також, що перегони у зброєннях стають неможливими, бо їх кошти переростають спроможність навіть найбагатших держав; говорять й про те, що дальша продукція зброї є абсурдом, бо вже й ті засоби, які є в руках ЗСА і СССР вистачають на те, щоб знищити світ не раз, а кілька разів та зробити зі землі мертву планету.

Хоч всі ці аргументи мають сенс, та вони не дають відповіді на засадниче питання: а як бути двом протилежним системам у світі? Чи комунізм і капіталізм, демократія і тоталітаризм можуть співжити між собою? Або іншими словами: чи можна собі уявити, щоб ЗСА і СССР припинили конкуренцію і перетворилися у добрих сусідів?

Здається, що ні, Майже 70-літня історія большевицького режиму вчить, що експансія є частиною його природи. Замкнутися у своїх границях він не може. І тому, хоч-не-хоч, а уникнути боротьби з Москвою не можна. Але якої боротьби? Атомом? Джетами ? Ґазами? Ні. Така боротьба означає загибель світу, а з ним і українського народу. Боротися треба ідеями, концепціями, кращими програмами. Кличами гуманізму, прав людини, національної і особистої свободи. Програмою звільнення людини від економічного визиску. Вищою мораллю. От такою повинна бути боротьба нашої сучасности і майбутнього.

Реґен, на жаль, далекий від такого мислення. Його політика — це продовження старих традицій. Він і його співробітники думають категоріями атому, джетів і дивізій. Він відмовився навіть від тієї політики прав людини, що її започаткував Джіммі Картер. Астрономічні суми (які йдуть вже у трильйони!) не принесуть Америці перемоги і не спасуть світу. Америці треба готуватись до війни ідей. Працювати над ними. Відкривати нові горизонти в ділянках суспільних наук, що в наш час моральної кризи є ще важливішими від технологічних відкрить. На це не потрібно трильйонів, а проте вони вивели б Америку на передове місце у світі, принесли б перемогу над комунізмом і визволили б поневолені народи. Психологічна війна, зброя ідей — це єдина правильна відповідь на сучасну ситуацію у світі.

Як не дивно, але єдиною державою у світі, яка як слід зрозуміла цю правду, є Совєтський Союз. Ніхто не витрачає стільки грошей на пропаґанду, як він і ніхто не має таких успіхів у світі як його уряд. Під прапором комунізму боролись і ще боряться народи Азії, Африки, Середущої і Південної Америки і навіть Европи. Всі вони отримують допомогу від Кремля. Матеріяльну і моральну.

А хто бореться під прапорами західньої демократії? Народи, на території яких переміг комунізм і насамперед народи Совєтського Союзу. Характеристично, що їм ніхто не допомагає. Вони живуть в ізоляції. Америка до них байдужа. Всі пропозиції співпраці від тих народів, Америка або відкидає, або допомагає так, що вмерти не можна, але й жити нема як.

Візьмім для прикладу війну в етері. В ЗСА існують три радіостанції з призна-

(Закінгення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ювілейна малярська виставка Едварда Козака

У потоці турбот щоденного життя минають непомітно роки, аж досягнення їх певного круглого числа дає поодинокій людині чи громаді нагоду відзначити цей факт, згадуючи певну подію чи вшановуючи людину, яка на це заслуговує. Такою подією у житті детройтської громади було завершення 80 літ життя Едварда Козака. Відзначила це вона численною участю в бенкеті й відвідуванням малярської виставки, яку він разом із синами Юрієм і Ярком влаштував у ґалерії ЕКО.

Тут вперше можна було оглянути картину Козака на релігійну тему — „Моя Мадонна". І дійсно наголос тут потреба поставити на слово „Моя", вона бо цілковито відмінна від цього, що ми звикли бачити на цю тему у різних малярів різних часів та різних стилів. Кольори відмінні від тих, що звичайно стрічаються в картинах цього змісту, тяготіння цілої постаті в напрямі дитини виявляє глибоку материнську любов. А решта, як це буває у Козака, оперта на мотивах з нашої історії, з нашого побуту та з наших пісень.

І тому можна сказати, що його картини співають нам добре відому пісню. Його сцени із життя нашого села, оперті на глибоких і незабутніх переживаннях. У рамах одної сцени захований цілий світ нашого села, з його атмосферою і настроєм. А тому, що це вже безповоротна минувшина, він овіяний романтикою, насиченою теплом і любов'ю. Французький маляр Мілє сказав: „Геній — це нічого іншого як любов". І в схопленні тем із життя нашого села та його мешканців, в першій мірі гуцулів, він виявляє не тільки своє гармонійне відчуття кольорів, але також своє чутке оформлення вимог композиції, що дозволяє йому творити широкі полотна, з великим числом персонажів, чи віддати шалений ритм гуцульського танку, ілюструючи слова пісні „як вихор леґені летали". Правда далі у пісні сказано про „гурток дівчат як мак лелів", чого на цій виставці не було, але був „Союз Українок", ряд поважних господинь, яким танки не на думці.

Неповторність його мистецтва оперта не лише на своєрідному рисунку, сценах з нашого села, відданих переважно з доброзич-

(Закінгення на стор. 4)

О. Ний

ЛЬОНЬО КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ І ЙОГО ТРИ „ДУМКИ"

II

Згаданий уже „думкар" Степан Зубаль так пише про „Думку" того часу:

— „Думка" виїздила возами, чи саньми до поблизьких сіл з нагоди різних, зокрема Шевченкових святкувань, Льоньо, крім дириґентури, виступав як бесідник-промовець, а Степан Бриндзей — як декляматор, словом, „Думка" виконувала цілу програму.

Крім концертів і виступів на всяких роковинах, хор щороку колядував на Рідну Школу, при чому — для обхоплення цілого міста Станиславова — „Думка" ділилася на дві партії — з Льоньом і Юзьом як провідниками.

Щороку в навечер'я 1-го Листопада хор „Думка" співав у катедрі панахиду й обслуговував програму свята. Крім того відспівано багато похоронів і весіль. Прикладна була співпраця „Думки" з другим станиславівським (мішаним) хором „Бояном". Ми („Думка") часто підкріплювали „Бояна" чоловічими голосами, яких йому бракувало.

В один час мала „Думка" свою чвірку ревелерсів. Одна з легкожанрових пісень цієї чвірки так характеризує „Думку" і ролю братів Крушельницьких у ній:

Льоньо, Пусьо, Юзьо отворили бузю,
Пісня ллється — як з цебра вода:
Двох кричить тенором, третій баритоном —
Ось і „Думка" вам уже ціла...

Це, очевидно, тільки „частина замість цілости": 24 пари шараварів і чобіт у гардеробі доказували, що стільки було і співаків у хорі. Четвертим у складі ревелерсів був бас Роман Чорнобіль.

За часів німецької окупації „Думка" відновила свою діяльність. Хто подумав би, що тоді — в час загального пригноблення — було неможливо вдержати дисципліну й духа співаків, дуже помилявся б. Проф. М. Колесса, який — під неприсутність Л. Крушельницького — тоді дириґував „Думкою", після однієї проби сказав: „Я в своєму житті стрічався вже з ліпшими співаками, як ви — але з такими фанатиками співу, як ви, я ще не стрічався"...

Якщо ми були такими фанатиками співу, то це заслуга Льоня. Він умів так запалити любов до пісні, що ніхто з нас не важився без поважної причини опускати пробу хору.

З М. Колесою „Думка" об'їхала з концертами Богородчани, Солотвину, Надвірну, Тисьменицю, Товмач і Чортків...

* * *

Де є дим, там мусить бути вогонь;
Де є Льоньо — там мусить бути „Думка".

На европейській передеміґрації Л. Крушельницький і родина опинилися в поблизькому до Зальцбурґу Зальцкамерґуті, отже, в околиці, де народилася найпопулярніша колядка світу „Stille Nacht, heilige Nacht" („Тиха ніч, ніч свята").

Льоньо Крушельницький — можна не сумніватися — зорганізував там хор. І обов'язково назвав його „Думкою".

Тому, що хор був мішаний, песимісти віщували, що аж тут Льоньова (само)дисципліна в співаків провалиться, мовляв, почнуться інтриґи, сварки... Але нічого подібного не трапилось. На харизматичну відданість дириґента справі співачки і співаки відповіли такою ж відданістю від себе.

Коли потім хор переїхав до Зальцбурґу, на Різдво старого стилю 1949 р. державна радіостанція Австрії — Рот Вайс Рот відвела для хору півгодини на концерт українських колядок.

Автор цього спомину був у радіостудії в час як хор наґравав програму на магнітофонну стрічку. Я не знаю, звідки Льоньо видобув ці нові для слухача, а насправді давні жемчуги між колядками — одна краща другої — всі приявні, з представниками Рот Вайс Рот і американського відпоручника Міжнародної Організації Втікачів (ІРО), який виєднав цю авдицію, були очаровані. Але очарування перемінилося миттю в розчарування, як виявилося, що концерт надалеко перейшов час призначеної йому півгодини...

Що було робити? Котру колядку (котрі колядки) викидати?... Ціла конґреґація, включно з дириґентом і виконавцями, перемінилася у строге критичне жюрі, чи в медичних хірургів, які мали безжалісно судити й різати — оперувати... Але прослухали вони колядки раз — не знайшли колядки, яку можна б „зоперувати", прослухали вдруге — і знову безрезультатно... Вкінці рішив компроміс: в колядках, з багатьма строфами, пропущено дальші строфи, а провід стації ще трохи (ліктями) розсунув інші програми. При цьому слід зазначити, що „безжалісними критиками-операторами" були українські виконавці — попереду всіх дириґент Л. Крушельницький — а оборонцями незайманности української колядки... австрійці й американець...

..Швидко після цього концерту австрійська (тоді вже зальцбурзька) „Думка" відвідала своїх відділених австро-німецьким кордоном „сусідів з-за стіни", в берхтесґаденському таборі переміщених осіб — „Орлик".

Простора заля колишньої казарми була тільки „для годиться" покрита слухачами, проте хор співав так роззброююючо-мило, як тільки під цим дириґентом хор міг співати. А дружина дириґента — пані Ліда — тоді вже з досвідом завершеної в Студії Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської мисткині — деклямувала відомий вірш „На Святий Вечір" Богдана Лепкого, на тлі павутинного відлуння колядок хору за лаштунками сцени... Так деклямувала, що з того часу автор цього спомину, почувши прізвище: Богдан Лепкий — обов'язково додає: „Святвечірній"...

Якщо перерви між діями п'єси, чи складовими частинами концерту, прийнято вважати за порожній час, то в цьому випадку перерву між першою і другою частинами концерту треба вважати за час найбільш напруженої дії. Публіка з залі майже зникла, а за чвертьгодини вернулася

(Продовження на ст. 4)

ПЕРЕДОВІ ДЕЛЕГАТИ 30-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ, ЯКІ ЗДОБУЛИ ДО ЧАСУ КОНВЕНЦІЇ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

І. Одежинський
153 — 23 чл.

Анатолій Дорошенко
103 — 20 чл.

Й. Чабан
242 — 18 чл.

Н. Олесницький
27 — 14 чл.

В. Яців
32 — 13 чл.

В. Квас
88 — 13 чл.

В. Гавриляк
316 — 13 чл.

Т. Сливінський
59 — 10 чл.

В. Бойд-Борискевич
94 — 10 чл.

В. Шпачинський
327 — 10 чл.

В. Семків
379 — 10 чл.

Олександра Дольницька
434 — 10 чл.

Знімок не прислали: Р. Татарський (94) — 16 чл., О. Благітка (170) — 10 чл. і Дарія Оріховська (353) — 10 чл.

„Голос Станиславівщини" ч. 9

Дорогі Землячки й Земляки !

В попередньому, зимовому „Голосі Станиславівщини", позначеному як ч. 8, ми принесли вам благовість, що в суботу, 5-го, і в неділю, 6-го червня 1982 року, в посілості Українського Народного Союзу — Союзівці в Кергонксоні, Ню Йорк, відбудеться п'ятий Загальний з'їзд Станиславівщини (по теперішньому, Івано-Франківщини).

В час писання цього 9-го числа (в календарі пишеться початок травня) виглядає, що зима, нарешті, залишила свої погані жарти, а на її місце прийшла „весна прекрасна, многоцвітна, буйна, ясна, мов дівчина у вінку"...

А це значить, що настає час поладнати справу відпустки з праці (чи з емеритурального безділля....), лаштувати авта дорогії і їхати „здоганяти літа молодії". На земляцький з'їзд, тобто, їхати. Хто сумнівається в успішності такого підприємства, помиляється.

Певна річ, там ми своїх молодих літ не зловимо фізично за гриву, чи за хвіст, проте ми маємо силу завернути їх у споминах переживань з товаришками й товаришами наших дитячих, юнацьких і тих дозрілих літ, коли море (Чорне) нам було по коліна, а Дністер, Прут, обидві Бистриці, чи Лімниця — по кістки...

І збережемо ці наші спомини надовго, може, до чергового (шостого) земляцького з'їзду, може, до кінця життя... Тож слухаймо, що нам опікун нашого міста — Іван Франко на цю тему каже:

— Не забудь, не забудь
юних днів - днів весни,
темну путь - путь життя
проясняють вони...

Це один великий зиск для учасників імпрези: приємність переживання і щось із того, що в практиках (самозванчих) євангелистів на цьому континенті зветься переродженням.

А другий зиск спливає на наші рідні сторони, ба, цілу нашу батьківщину. Зустрічаючись на гутірках, співаючи й танцюючи, ми й не стямимось, як на таких імпрезах ми здобудемо потрібні для видання другого тому Альманаха Станиславівської землі фонди. Ми вже так, співаючи і танцюючи, видали перший том, який, у свою чергу, високо підніс гідність і самопошану всіх, хто працею і грошовими датками уможливив це видання. Тепер мусимо видати другий том, бо прислані матеріяли не могли вміститися на 959 сторінках першого.

Дехто, навіть із заслужених для такої праці людей, запитується: „А хто то все буде читати?...". На це жалюгідне питання повинен давати відповідь Провід Реґіонального руху — по змозі на кожному з'їзді. Цікаво, що поляки, москалі, німці й інші пишуть про наші землі як свої, і не питають, „хто то буде читати...", А ми, як „щезби" свяченої води, боїмося писання. Коли ж прийдеться до ладу і почнуть читати, чия правда, як записана, виявляється, що в нас... нема що читати, стало-бить, ми в дурні пошились... Горе тим, які ждуть, щоб історія про них писала!

Справжні народи пишуть самі про себе. Нашим єдиним гаслом не може бути обрядове „вшануймо-святкуймо". Доповнім його другим: „Пишім і друкуймо !".

Технікалії імпрези: субота, 5-го червня, год. 10-та ранку: початок офіційних нарад, які — з обідньою перервою — йтимуть аж до вичерпання програми (не учасників !), потім перерва. Год. 7-ма вечора: коктейл; год. 8-ма: бенкет з привітами й мистецькою програмою; год. 10-та: забава з танцями. Неділя, 6-го червня: год. 9-та: Богослужба, потім докінчення нарад і закриття З'їзду.

Кошти за нічліг з суботи на неділю, два сніданки, обід, бенкет-вечерю і забаву, включно з обслугою й податком, виносять 35 долярів від особи. Для дітей нижче 12 літ — знижка.

У мистецькій частині бенкету запевнена участь мистців-земляків: співачки Марії Ясінської-Мурованої, піяністки Ляриси Крупи, віольончеліста Нестора Цибрівського та настроєва словна частина. Під час З'їзду відбудуться зустрічі абсольвентів-українців усіх колишніх середніх шкіл Станиславова. Тостмайстер бенкету — мґр. Орест Городиський.

Від редактора другого тому переказуємо, що він не приймає матеріялів про Коломию і Рогатин (названі осередки видають свої власні альманахи) та вимогу авторів праць до нашого альманаха писати на машинці і з подвійним відступом.

На закінчення — окремий привіт для наших канадських землячок і земляків та ґратуляції для них за успішний четвертий З'їзд Станиславівщини в Торонто 30-го червня й 1-го липня 1979. Доказом признання був вибір сімох канадців до керівних органів Центрального Комітету й Контрольної комісії нашої реґіональної організації. Пропускаючи титули (тому що не знаємо титулів кожного з вибраних), до ЦК Станиславівщини ввійшли: Євген Орищук, один із трьох заступників ЦК; Дмитро Попадинець, Богдан Синишин, Роман Бенеш, Теодосій Моклович — члени ЦК та Ярослав Федюшка й Володимир Макар — члени Контрольної комісії.

З таким доробком наші канадці мусять уважати, що „noblesse oblige" — визначність зобов'язує. А це значить, що на п'ятий З'їзд на Союзівку вони пригримлять у кількості, яка — разом із силами американських господарів — уповноважить автора цих слів до спростування: „Неправдою є, бутьтоби Станиславівські з'їзди знаходилися в рецесії, натомість правдою є, що вони виявляють звишкову тенденцію..." що дай, Боже ! Амінь.

Замовлення кімнат зголошувати на адресу: „Soyuzivka" — Ukrainian National Ass'n Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446. Тел.: (914) 626-5641.

О.Гайський
прес. реф. ЦК
Станиславівщини

Мґр Іван Геврик...

(Закінчення зі стор. 1)

Першою працею нової Управи БУК була збірка на потреби Світового Конґресу Вільних Українців, що її проведено при Катедральному храмі в неділю, 16-го травня, і яка принесла в результаті суму 1,216 дол. на потреби СКВУ.

Управа БУК оцінює високо працю збірщиків, що ними були: С.Рогатинський, Г.Дмитришин, С. Ілиняк, С. Демчишак, Л. Процак, П. Білас, інж. А.Качор і І.Геврик. Пароховi о. Р. Кисілевському за проголошення про збірку на двох недільних проповідях управа БУК подякувала окремо.

Відбулися...

(Продовження зі стор. 1)

ний звіт здав голова Окружного Комітету д-р Снігурович, в якому він підкреслив, що головним завданням відділів є приєднування членства і для цього секретарі повинні прикладати якнайбільше уваги. Він знає від секретарів, і мав нагоду сам переконатися, що після XIII Конгресу в цій ділянці праці є труднощі, але ці труднощі треба поборювати. Тому він не може зрозуміти тих секретарів, які за ввесь час не могли приєднати бодай одного члена до свого Відділу. Д-р Снігурович натомість похвалив Тараса Слівінського, секретаря Відділу в Бриджпорті, який у своєму Відділі придбав одну третину з усіх членів, приєднаних відділами в Окрузі. Як голова Округи він відвідав деякі відділи з нагоди Загальних зборів та допомагав організовувати членів там, де його просили. Д-р М.Снігурович брав участь у закінченні шкільного року в школі українознавства в Гартфорді і вручив нагороди найкращим ученикам. Теж саме зробив і в Ню Гейвені з нагоди Українського Дня. Він завжди був і є готовий допомагати відділам, якщо вони будуть до нього звертатися за допомогою. Він прагадав присутнім, що УНС є звільнений від податку і тому мусить бути суспільно активний, мусить уряджувати імпрези. І тому він пропонує, щоб у цій каденції Округа влаштувала пікнік або якусь іншу імпрезу. Закінчуючи звіт, д-р Снігурович висловив жаль до Екзекутиви УНС за те, що вона не покликала з Нової Англії ні одної особи до котроїсь із конвенційних комісій. Це дає причину думати, що люди із Екзекутиви діють односторонньо.

Із звіту рекордового секретаря Округи Т.Слівінського присутні довідалися, що Окружний Комітет відбув одне засідання, з якого звітуючий написав протокол. Касир подав, що сальдо каси по цей день становить суму 605.15 дол.

Після звіту голови Контрольної комісії Володимира Василенка відбулася коротка дискусія, в якій присутні погоджувалися з думкою, що у майбутньому Округа повинна влаштувати якусь культурну чи розвагову імпрезу для того, щоб притягнути молодь. Процюк піддав думку, щоб піднести відсотки на полісах, бо в цьому зацікавлена молодь. Дискутанти погоджувалися з думкою д-ра Снігуровича, що деякі потягнення Екзекутиви утруднюють секретарям працю над приєднуванням членства. Уділивши абсолюторію уступаючій Управі, на внесок Володимира Василенка, на голову Окружного Комітету переобрно д-ра М.Снігуровича і Управу в такому складі: Яків Несторук — заступник голови; Тарас Слівінський — секретар; Василь Добчанський — касир. Контрольна комісія: В.Василенко, Григорій Ґіна, Степан Михайлишин. Члени Управи: Степан Тарасюк, Ірина Олійник, Дмитро Стець, Осип Гладун і Василь Романишин.

Згідно з сьомою точкою порядку нарад, головний організатор В.Оріховський виголосив коротку доповідь, у якій, в першу чергу, подякував тим секретарям, які приєднали членів, заявивши при тому, що на секретарях спирається вся праця і залежать всі успіхи, бо на професійні сили нема що розраховувати. Торкнувшись зажалення д-ра Снігуровича, він вияснив, що зголошення кандидата від Округи вплинуло запізно і не на письмі, тому ця кандидатура була на шостому місці і перепала. В.Оріховський одобрив думку про влаштування імпрез, тобто пікніків, подавши за приклад Округу Ню Джерзі, яка такі імпрези переводить дуже успішно. Він погодився із завваrами дискутантів про труднощі в наслідок теперішніх відносин і признав, що проблеми в організуванні членства є, „бо в нас є різні українці і по-різному думають", але нам треба в першу чергу боронити установу, не дивлячись на політичні розходження. Він запропонував, щоб делеґати відбули свою нараду ще поки поїдуть на Конвенцію.

По закінченні доповіді, головному організаторові поставлено кількандцять питань, а саме: чи, згідно зі статутом, можливо, щоб три члени Головної Контрольної Комісії могли завісити в діяльності голову і іншого члена Комісії; чому „Свобода" не поміщує офіційних звідомлень УККА; чи „Свобода" своєю односторонністю не шкодить УНСоюзові; кого і що мав В.Оріховський на думці, коли на зборах в Ню Джерзі сказав, що "є рівнож чутки про старання одного партійного середовища перебрати керму Українського Народного Союзу..."; чома „Свобода" не видрукувала звідомлення з Окружних зборів цієї Округи в минулому році; чому саме Іван Геврик став головою Головної Контрольної Комісії; чому УНС взагалі виступив з УККА тощо.

Відповідаючи на запитання В.Оріховський пояснив, що „Свобода" не може поміщувати звідомлень УККА, тому що Союз не має там свого представництва. У справі завішення в правах голови і члена Контрольної Комісії, він сказав, що ця Комісія є надрядним тілом над Екзекутивою і ця остання могла тільки прийняти до відома винесене нею рішення. Він думає, що таємні сили діють серед української громади, щоб її розбивати, але ми повинні дбати про добро Союзу.

Проф. Телюк, забравши голос у дискусії, твердив, що дія трьох членів Головної Контрольної Комісії, а також і Екзекутиви, не є згідна з леґальною процедурою, бо його ім'я у заяві комісії публіковане, а він досі не одержав на руки ані повідомлення, ані заяви. Він уважає, що УНС не повинен визнавати якусь одну ідеологію, чи займатися політично-партійними справами, а, в першу чергу, повинен займатися своїми суспільно - економічними справами. Але на засіданнях Екзекутиви про ці останні справи говориться дуже мало. Пишуть і вчать інших демократії, але у „Свободі" бачимо щось інше. Проф. Телюк написав чисто професійну статтю до „Свободи", але редакція йому відповіла, що вона не надається до друку, в той час, як його статті друкуються в американських професійних журналах. Він уважає, що потягнення Екзекутиви свідчать про те, що вона не респектує права членів, а свою владу використовує для своїх партійних цілей, відкидаючи від праці тих людей, які хочуть щиро працювати для Союзу.

Коментуючи відповіді головного організатора, д-р Снігурович висловив свою думку і думку майже всіх присутніх, ствердивши що Екзекутива діє по-партійному, тоді як Союз повинен бути об'єднуючою громадською силою. Він боліє над теперішною ситуацією, тому закликає, щоб працювати для добра Союзу, і пропонує, щоб Округа створила свій кокус на Конвенції, і щоб делеґати старалися вибрати до Головного Уряду таких членів, які направду будуть працювати для добра УНСоюзу. Вертаючись до ділових справ Округи, д-р Снігурович повторив свою пропозицію, щоб Округа влаштувала пікнік та закликав відділи до вплачування внесків до Округи. В.Добчанський дав внесок, щоб із фонду Округи пожертвувати 50 дол. на допомогу українцям в Польщі, на що присутні погодилися одноголосно.

В.Оріховський також поновив свою пропозицію, щоб делеґати відбули свою передконвенційну нараду та щоб старалися приєднати членів і, згідно з традицією привезли на Конвенцію грамоти. У заключному слові д-р Снігурович подякував присутнім за вибір, а Головному Урядові за те, що допомагав Окрузі фінансово.

Предсідник Зборів О.Гладун при закритті ствердив, що Збори відбулися успішно і принесли користь багатьом присутнім, бо широка і конструктивна дискусія дала їм можливість виробити свій образ про справи, про які вони передше докладніше не чули. Він подякував головному організаторові за його участь і попрохав присутніх, щоб, якщо відповіді В.Оріховського їх не зовсім задовольнили, вони зрозуміли, що він є представником Головної Екзекутиви, на думку Гладуна, він пояснив справи так, як міг у цій ситуації зробити.

Після Зборів відбулася дружня неофіційна дискусія присутніх при смачній перекусці, що про неї подбала Управа 277-го Відділу, а приготовив Іван Дидин.

Український Фестиваль в Ню Джерзі

Український Фестиваль в Голмделі, Ню Джерзі, став імпозантною імпрезою, яка притягає відвідувачів з-поза меж нашого стейту. Цього року восьмий із черги Фестиваль відбудеться у суботу, 19-го червня 1982 року.

Відвідувачі Фестивалю за малою оплатою матимуть змогу оглянути найкращі мистецькі одиниці Америки і Канади. Експонати різьб, картин, вишивок, спортові виступи та кулінарні присмаки зроблять цей день незабутнім для кожного присутнього. Це рівнож знаменита нагода запізнати наших співмешканців із багатою культурою нашого народу.

Дохід із цього фестивалю допомагає неспроможним ветеранам, шкільним дітям та старшим віком громадянам оглядати вільні програми Культурного Центру. Деякі приходи із забави та програми фестивалю дають змогу покривати працю Стейтового Комітету Відділів УККА. Два роки назад була прийнята постанова, що половина чистого приходу із кожного фестивалю відкладається на побудову Українського Культурного Центру. Ясно, що початкова стадія не визначує місця, кошторису та фінансового засобу побудови. Все ж таки візія потреби такого Культурного Центру дає змогу кожночасному фестивалевому комітетові доложити всіх зусиль, щоб їх фінансовий вклад був найкращим.

Звертаємось до наших підприємців, купців, професіоналістів, товариств, організацій та поодиноких громадян, щоб вони оголосились у книжці програми Українського Фестивалю. Таке оголошення не тільки принесе комерційний розголос, а рівнож внесе цеглину в побудову майбутнього Українського Культурного Центру північної частини стейту Ню Джерзі.

В справі оголошення звертатися до: Івана Клюфаса, або Юрка Дребича на адресу: P.O.Box 222, Elizabeth, N.J. 07207

ГОСТИНА ФКУ

Ню Йорк, Н.Й. — В суботу, 12-го червня ц.р., о год. 7-ій вечора, тут в залях Українського Інституту Америки, при 2 Схід 79-та вулиця (ріг П'ятої авеню), відбудеться Гостина Фонду Катедр Українознавства. Головним промовцем на цій імпрезі буде проф. Ігор Шевченко, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету. Буде також мистецька програма, виставка гарвардської україніки, коктейл і вечеря. Головою Гарвардського вечора буде д-р Степан Ворох і управи нюйоркських відділів: Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Товариства Українських Інженерів Америки та дирекція Українського Інституту Америки. Ближчі інформації можна отримати написавши на адресу: Harvard Ukrainian Benefit Evening, 5 Horizon road, No, 309 Fort Lee N.J. 07024.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ РЕҐІОНАЛЬНОГО АЛЬМАНАХА КОМАРНА-РУДКИ

у великому смутку повідомляє всіх Жителів повіту Комарна-Рудки і їх Нащадків та Українське Громадянство, що дня 3-го травня 1982 року, несподівано, відійшов у Вічність

бл. п.

Д-р РОМАН КОС

секретар згаданого Комітету.

Дружині Покійного Шановній і Достойній Пані Анні і Дітям складаємо найбільш глибоке співчуття.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

У глибокій скорботі повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих і Українську Громаду, що в четвер, 20-го травня 1982-го року, відійшов від нас у Вічність на 92-му році життя,

наш Незабутній і Невіджалуваний БАТЬКО І ДІДУСЬ

СВ. П.

РОМАН СЛОБОДЯН

ПАНАХИДА була відправлена в похоронному заведенні Кровіцкі-МекКрекен при 21-24 Іст Ст. Джордж Авеню в Лінденi, Ню Джерзі, в п'ятницю, 21-го травня 1982 р., в год. 7:15 вечора.

ПОХОРОН в суботу, 22-го травня 1982 року, в год. 9:30 перед полуднем з української католицької церкви св. Володимира в Елизабеті, Ню Джерзі, на місцевий цвинтар Еверґрін.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дочка — ГАЛИНА з мужем МИРОНОМ СИДОРОВИЧЕМ
Сини:
ДАНИЛО з дружиною АННОЮ і дочками ОЛЕНОЮ і РОМОЮ
ГРИГОРІЙ з дружиною АННОЮ
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Промова...

(*Продовження зі стор. 2*)

ченням на закордон: „Голос Америки", „Вільна Европа" і „Свобода". Всі вони передають до СССР. Судячи по українських пересиланнях, вони недостатні і не на висоті. В українськім відділі замало персоналу, замало годин заповнених пересиланнями і недодумана політична програма. Щоб піднести на вищий поземі цю ділянку боротьби треба б збільшити фонди, які не перевищили б коштів одного атомного пароплава, або кількох ракет. Але пляновика американської політики не можуть рішитися на такий крок. І тут саме є „зарита собака" всіх труднощів американської політики на совєтському відтинку та інших критичних місцях зудару між двома надпотугами. Нинішній світ: здезорієнтований, втомлений, в розпуці — потребує менше атомних ракет, а більше добрих ідей.

Роналд Реґен започаткував своє урядування в Білому Домі від того, що з одного боку він проголосив перегони на технічному озброєнні, а з другого — відмовився від політики людських і національних прав. А треба було робити одне і друге, при чому наголос треба було поставити на другому. Тому, що цього не зроблено, Реґен після півтора року урядування не має успіху в своїй закордонній політиці. Його пропозиція із 9-го травня ц. р. також нічого не змінить, хіба що переговори з Москвою будуть доповнені поглибленими розмовами з народами СССР шляхом високоякісних радіових пересилань.

У промові Реґена є ще один елемент, який викликає тривогу і породжує сумніви. Йдеться про те, що він послідовно вживає у ній терміну „совєтський народ", хоч повинен би говорити „народи СССР", або: (в крайньому випадку) „совєтські народи". Дехто твердить, що це припадок, „ляпсус лінгве". Важко в це повірити. Виступи голов держав приготовляються настільки старанно, що до них не попадають припадкові справи. На нашу думку, цю новизну запроваджено у висліді рішення його дорадників „на вершинах", в Державному департаменті, або Крайовій Раді Безпеки (хоч там є ще проф. Пайпс). Можна лише здогадуватися, що цю рекомендацію зроблено тому, що назва „російський народ", яку дотепер американці вживали залюбки, стала занадто вже компромітуючим архаїзмом. „На вершинах" могли міркувати так: коли уряд в Кремлі вживає назви „совєтський народ" на означення всього населення СССР, то значить, що вона є офіційна, а коли так, то й американський Уряд повинен вживати офіційну назву. Звичайно, це „логіка догори ногами", бо назва „совєтський народ" це продукт ґеноциду. А до того, це не дійсність, а тільки плян, ціль. „Совєтський народ" щойно запрограмований, але програми ще не здійснено. Та й не буде здійснено, бо народи СССР на це не дозволять. Звичайно, їм тепер буде важче боротися за своє життя, коли й Вашінґтон (шляхом термінології) підтримує Москву в її божевільному імперіялізмі.

Кажемо „Вашінґтон", а думаємо про українців. Бо це й наша вина в тому, що Уряд країни, в якій живе досить велика українська меншина, непоінформований як слід про національне питання Східньої Европи. Американська система правління базується на дуже тісному співробітництві між державною владою на верхах і широкими масами суспільства. Можна навіть відважитися на твердження, що ті, хто є при владі, не стільки керуються своїми власними переконаннями, а поглядами своїх виборців, а в тому й українських виборців. Коли ж вони не йдуть до виборів і не висловлюють своїх переконань, то це вже їхня вина. Провиною українців є й те, що вони досі у Вашінґтоні не створили українського лаббі (інформаційного центру). Декому здається, що це не потрібне. Та це помилка. Бо, хоч в нас останньо робиться досить багато на форумі американського Конґресу (головно, дякуючи Комітетові Оборони Національних і Людських Прав України у Філядельфії), то ця праця все таки повинна бути поширена.

Українську політику у Вашінґтоні треба передати в руки професіоналістів, людей підготованих до того і за своїми студіями і за замилуванням та здібностями. До такого звороту можна довести тільки шляхом постійного бюра, з постійним персоналом. Фахівці в нас знайдуться, над плянами також багато продумано і працьовано. Потрібно ініціятивної групи, яка зібрала б гроші і оформила ідею у конкретне діло.

Льоньо Крушельницький...

(*Продовження зі стор. 2*)

десятерицею й заповнила вщерть залю. Під кінець імпрези на сцену вийшов один із батьків громади — сідоглавий, біловусий професор Ігнат Мартинець і сказав до хору:

— Наші дорогі гості! — Тут у нас гостювали вже наші найбільші хори. Вони задемонстрували нам красу української пісні, високе мистецтво виконання, але душу української пісні принесли нам — ви. І за це вам наша щира вдячність!...

Після імпрези водій автобуса мусів довгі-довгі години чекати на своїх пасажирів, яких розхопили — пірвали до своїх мешкань берхтесґаденські друзі. „Es war ein rauschender Abend" (то був оп'янюючий-шумуючий вечір), — писав про цю імпрезу автор цього спомину.

А швидко потім прийшов...„депримуючий вечір"...

Шевченківські роковини 1949 року відбувалися напередодні „Великого Ісходу" — масового виїзду таборян за океан, головно, до З'єднаних Стейтів Америки (на підставі новоухваленого тоді Акту про Переміщені Особи — ДП).

У таких умовах носталгія була вже від самої метушні в таборах, і не треба було цієї носталгії окремо підсичувати! А тут „хтось" її помітно підситив... З кожного слова деклямацій, з кожної пісні хору й солістів била туга за батьківщиною, яку тепер приходилося вдруге втрачати на цей раз — — у виді друзів, товаришів юности, живої частини цієї батьківщини. Вислід: заля розкисла — плакала, індивідуальні виконавці програми розкисли. Хор розкис...

Диригент Льоньо — „злий, недобрий, як оса" (бо в справах сценічних виступів він не знав ніякого сантименту) бігав з кута в кут сцени, на перерві, не знаючи, що робити. А спричинниця всього сиділа тихо, як під мітлою мишка... Була цією спричинницею... дружина диригента — пані Ліда, яка оформила імпрезу під шевченківським гаслом: „Чи ми ще зійдемося знову — чи вже навіки розійшлись?...

• • •

Під таким самим гаслом подружжя Крушельницькі запросили мене згодом на чайок до себе: справа в тому, що я, за нецілих два тижні, мав відпливати до Америки, а вони вибиралися до Арґентини... Але в деякий час після свого приїзду на землю Вашінґтона, я в „Свободі", у списках новоприбулих на цю ж землю, вичитав, що мої дорогі Крушельницькі „іншим путем повернули" і прибули до Ню Йорку. Хоч, я був не на футбольних змаганнях і ніхто ґоля не зробив, я в чотирьох стінах помешкання з усіх сил гукнув відоме зі спортових трибун „Є-е-е !!!... Наш дорогий Льоньо й наша дорога Ліда є знову між нами...

...Дальша історія читачам відома з анналів преси. Льоньо „не чекаючи суботи", створив свою третю „Думку", цим разом на найширшій базі до „Молодої Думки" включно. Рік річно на початку року „Думка" дає свій концерт — як своєрідний громадський звіт про „стан нашої мистецько-вокальної юнії", щороку відбуваються Богослужби за померлих членів „Думки", до яких належить уже й диригент „Молодої Думки", колишній підкомандний Льоня зі станиславівської гімназійної „Шістнадцятки" — інж. Роман, популярно, Ромко Степаняк. А в наші дні — 22-го березня цього року Льоньо й сам до цих своїх підкомандних переставився, залишаючи свої тлінні останки на цвинтарі св. Андрія, в Савт Бавнд Бруку, Ню Джерзі, ЗСА.

Потойбіч буття він об'єднається зі своїми братами — Пусьом і Юзьом — які давно зійшли з цього світу з покійними членами всіх трьох своїх „Думок"...

Як окрему спадщину Л. Крушельницького з американського континенту треба розглядати його дбайливість про належний мистецький рівень „Думки". Рівень був такий, що після одного конкурсу американських хорів у Ню Йорку „Думку" здискваліфіковано за...„професіоналізм" (мовляв, аматори не можуть так добре співати...) У випадку баса Андрія Добрянського цей рівень виявився відповідно — високим трампліном для перескоку з „Думки" в солісти світовознаної Метрополітен опери.

Не зважаючи на те, Леонтій — Льоньо постійно шукав за фаховим, кращим за нього самого, диригентом, залишаючи для себе місце рядового співака серед інших тенорів...

Життя цієї вийняткової Людини (велике „л" тут не помилка і не посмертний реверанс!) вимагало б написати про неї окрему монографію — для наслідування українським людям у всіх ділянках нашого збірного життя. Проте...

...Автор цього скромного спомину не береться за це, бо знає, що проти цього був би і покійний Льоньо і його печальна достойна дружина — пані Лідія. (Їхня спільна нехіть до слави і прослави була причиною, що в 1-ому томі Альманаху Станиславівської Землі не було статті про „Думку"...)

Складаючи дорогій усім нам Удові й Родині співчування, ми зокрема товаришці життя Покійника висловлюємо запевнення, що є кому приголубити-розважити її в горі. Її приголубить люблячий син із родиною, колом обступлять десятки студійників її Студії Мистецького Слова, яку вона так блискучо веде вже два десятиріччя. Вкінці, її невидним, а проте дуже відчутним колом співболю по великій громадській втраті оточують тисячі українських людей — в Україні й не в Україні сущі — які високо цінять працю Леонтія й Лідії (з Каратницьких) Крушельницьких.

В такій свідомості, ми певні, що опечалена вдова, скріплена на дусі, звернеться до свого Льоня, а з ним до долі і, за Тарасом Шевченком скаже:

—Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою...
Ходімо ж, доленько моя!...

І піде до щоденної праці над своєю улюбленою молоддю, у Студії.

Ювілейна...

(*Продовження зі стор. 2*)

ливою пересадою, але і на вмінні наситити ці теми теплом і любов'ю у такій мірі, що глядач не може опертися силі і щирості того почуття і улягає їхньому чарові. З цієї неповторности його мистецтва випливає ще такий факт. Хтось колись писав, що молоді мистці не пішли за ним. Це правда, що не пішли, але поперше імітувати його стиль було би тяжко, подруге це було би очевидне. Як добрий учитель, оточуючи опікою молодих малярів, які приходили і приходять до нього, він не накидав їм свого стилю, а заохочував розвивати свої власні. Його картини відновлюють в нас спогади про рідний край, так що вони, крім естетичної функції, виконують також патріотичну. Їх своєрідність не виключає загальноприйнятих вимог малярства, тому вони сприємливі і для не-українців. За словами поета він може сказати: „Не тужи за мною Україно, не покинув я тебе ніколи".

У своєму есеї про Гуцалюка Козак писав таке: „Коли інші малярі малюють, то Гуцалюк горить". Про нього можна сказати: коли інші малярі малюють, то козак співає. Співає гимн любови своїй далекій, незабутній, дорогій батьківщині.

Це ввійшло в традиційний звичай, що разом з Едвардом Козаком виставляють свої праці його сини Ярко і Юрій. Молодшого Ярка, в початках його малярської активности, заманило безпредметне мистецтво. Пізніше, з бігом часу, поволі почали появлятися розпізнавальні сюжети. Сьогодні в нього — одні і другі. В нього дальше зрозумілі теми, переважно природи, а потім півабстракти і абстракти, які виказують поступову метаморфозу від дещо розпізнавальних сюжетів до ціковито безпредметних, з котрих найбільш репрезентативним є „Літній абстракт". Легко запримітити композиційну схожість між картинами супрематистів а його картиною „Музика". Це надзвичайно вдале зорове втілення самої музики як ідеї, цього найбільш езотеричного роду мистецтва.

Юрій Козак відомий як маляр ікон. На відміну від візантійських первовзорів, які, опираючись на принципах тодішньої естетики, відтворюють радше переживання екстази та молитовної відречености, його ікони ніжні та інтимні, та виявляючи людські почування, стають для глядача ближчими і теплішими. Це також знаходить свій вислів в рисунку ліній, у першій мірі одягу, позбавлених різкости та штивности. Велика історична картина „Похід Ігоря на половців" виказує зрозуміння духа тих часів та вдалу розв'язку композиційних проблем панорамічних сцен.

Виставка відбулась у галерії ЕКО в днях 25-го квітня до 9-го травня.

Володимир Баран

За стотисячний...

(*Продовження зі стор. 2*)

скоро подвоїли або й потроїли суми, на які їх забезпечували. Вже по кількох роках приблизно одну четверту, а пізніше одну третину нового прибутку членів придбали обласні організатори. Були то часи, коли число членів УНСоюзу в одному році збільшувалося на чотири чи на більше тисяч членів! Якщо б ця ставка на професійність була продовжилася, то сьогодні і число членів УНС і його вигляди на дальший ріст виглядали б інакше. На жаль, її в останнім десятилітті у самій основі знищено й тепер тільки спорадично УНСоюз користає з одного-двох організаторів.

Якщо УНСоюз бажає дальше рости, мусить навернути до початків нашої професійности, започаткованої в шістдесятих роках і її зробити основою нового організаційного апарату. Пропоную схвалити на Конвенції утворення окремого організаційного відділу, — Бюра, який дальше підлягав би головному організаторові УНСоюзу, але оставав би під кермою професійного керівництва (менаджера) й спирався б в ділянці організування членів побіч секретарів на можливо великім числі професійних, висококваліфікованих організаторів (аґентів) і окремім бюджеті. Відділ мав би мати вишкільного референта, ділом якого було б влаштовувати за давнім зразком, щорічні центральні курси, по змозі також кожного року. Якщо редакція „Свободи" не мала б змоги вести професійно-забезпеченевої інформаційної діяльности, у склад організаційного відділу повинен бути також влучений інформаційний референт.

Майбутніх опонентів цієї нової системи хочу запевнити, що ці поради не мають наміру зміняти нашу громадську установу на установу бизнесову (чого, на жаль, дехто й бажав би), але це є данина нашій добі й якщо ми її не складемо, ніколи не дійдемо до десятиліттями бажаного (але, як слід не плянованого) „стотисячного" УНСоюзу, хіба, що Конвенція прийме розумну пропозицію Екзекутиви, й схвалить злуку з Українським Братським Союзом, що — подібно, як наворот до щойно започаткованого професіоналізму, — є також на конечну потребу УНСоюзові і цілої нашої національної громади.